

Omgevingsdienst
Rivierenland

Omgevingsdienst Rivierenland

Korte toelichting op:

- **Ontwerp jaarstukken 2018**
- **Voorstel resultaatbestemming jaarrekening 2018**
- **Ontwerpbegroting 2020**

Ontwerp jaarstukken 2018

Algemeen

Met de vastgestelde begroting 2018 verleende het Algemeen Bestuur (AB) mandaat aan de ODR voor het besteden van de in de begroting voorgestelde budgetten. Met voorliggende ontwerp jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over de beleidsrealisatie en het behaalde financiële resultaat over 2018.

Financieel resultaat

Het jaar 2018 sluit voor de ODR en de deelnemers in financiële zin met een positief rekeningsaldo van € 704.246. Het AB is bevoegd te besluiten over de bestemming van dit saldo.

Accountantsverklaring

Het AB is opdrachtgever van de accountant. In het rapport van bevindingen brengt de accountant verslag uit van de bevindingen en de uitkomsten van de controle van de jaarrekening. De accountant heeft vastgesteld dat de rekening een getrouw beeld vertoont van de financiële stand van zaken van de ODR. Naast de reguliere verslaglegging is hiermee ook de invoering van outputfinanciering op een goede manier afgesloten. Wel heeft de accountant rechtmatigheidsfouten geconstateerd ten aanzien van de aanbestedingen. Dit heeft geresulteerd in een afkeurend oordeel voor de rechtmatigheid. Belangrijkste knelpunt is het feit dat de huidige contracten een mogelijkheid kennen tot verlenging die resulteert in een andere vorm van aanbesteding dan gevolgd is.

Voor de ODR een ongewenste situatie. Om die reden zijn er bij de constatering van dit punt direct verbeteracties uitgevoerd. In 2019 worden de van toepassing zijnde Europese raamcontracten opnieuw Europees aanbesteed zodat er meer raampartijen bij komen in de hoop dat zij personeel kunnen leveren. Daarnaast gaan we alle nieuwe opdrachten per direct aanbesteden via het DAS (Dynamisch Aankoop Systeem). Het DAS is een systeem van Werken in Gelderland. Met het gebruik is gegarandeerd dat alle contracten – ongeacht de optie tot verlenging - Europees op een goede manier zijn aanbesteed. Met beide acties wordt de rechtmatigheid voor 2019 geborgd.

De controleverklaring is achter de jaarrekening opgenomen.

Beleidsmatige samenvatting

Samenvatting van de programm's

Programma 1 – Vergunningverlening

Te bereiken effect

De ODR stelt zich tot doel dat vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en dat meldingen worden beoordeeld op juistheid en volledigheid.

Belangrijkste aandachtspunten

1. Tijdige en geïntegreerde vergunningen.
2. Voldoen aan inhoudelijke kwaliteit.
3. Bestuurlijke sturing op strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ambities.
4. Uitvoeren afspraken met opdrachtgevers.
5. Dienstverlening aan burgers en bedrijven.

De voortgang gaat volgens planning. Wel zien we dat de kwaliteit als gevolg van de continue toename in het werk en het beperkte aanbod van goed gekwalificeerd personeel onder druk staat.

Programma 2 – Toezicht en handhaving

Te bereiken effect

De ODR zet zich ervoor in om te komen tot een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal worden bevorderd.

Belangrijkste aandachtspunten

- Uitvoeren jaarprogramma's deelnemers
- Efficiënt proces van toezicht en handhaving
- Risico- en branchegericht toezicht
- Verbeteren professionaliteit toezichthouders
- Goede samenwerking en informatie-uitwisseling met de handhavingpartners en bevoegde gezagen

De voortgang gaat volgens planning. Wel zien we dat het ontwikkelen van een nieuwe toezichtssystematiek met gebruik van brancheplannen en toezichtsplannen heeft geresulteerd in een beperkte achterstand van de integrale controles op de risicobedrijven. Deze lopen we dit jaar nog in.

Programma 3 – Specialisten en advies

Te bereiken effect

De ODR stelt zich ten doel om adequaat advies te verstrekken aan gemeenten en de provincie. Gebieden waarop dit gebeurt zijn bijvoorbeeld geluid, bodem, lucht, monumenten, archeologie en externe veiligheid. Ook geeft de ODR advies over het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Daarnaast worden handhavingzaken en bezwaar- en beroepszaken adequaat, volgens het regionale VTH beleid en binnen gestelde termijnen afgehandeld. Op het gebied van ondersteuning worden administratieve processen uitgevoerd en wordt de informatievoorziening van de ODR beheerd en doorontwikkeld.

Belangrijkste aandachtspunten

- Realiseren van de werkprogramma's.
- Adviseren vanuit kansen en mogelijkheden in plaats vanuit beperkingen.
- Verbinding zoeken met opdrachtgevers en portefeuillehouders bij majeure en politiek gevoelige dossiers.
- Doorontwikkelen van de informatiehuishouding en een informatiebeleidsplan opstellen.

De doelen van het programma zijn behaald. In het algemeen werden meer producten geleverd dan in het werkprogramma 2018 waren afgesproken en worden de producten gemiddeld genomen conform de vastgestelde kentallen geleverd.

In de advisering wordt waar kan geredeneerd vanuit de mogelijkheden vooruitlopend op de ontwikkelingen die ook met de Omgevingswet in gang worden gezet. Waar het nodig is, wordt actief de verbinding gezocht met de opdrachtgever en de bestuurlijk portefeuillehouder. Dit geldt zowel voor het team Advies als het team Juridische Zaken.

Het vastgestelde informatieplan geldt als leidraad bij het uitvoeren van ontwikkeling op het gebied van onze informatiehuishouding. Volgens de procedure van het wijzigingenbeheer is in 2018 gewerkt aan het doorvoeren van verbeteringen in onze VTH-applicatie S40. Hierdoor zijn knelpunten van gebruikers opgelost en is de tevredenheid over S40 gegroeid. Verder is er veel vooruitgang geboekt in het opstellen en ontwikkelen van (management)rapportages. Een belangrijk onderdeel van het informatieplan is de oriëntatie op een nieuwe VTH-applicatie. Besloten is om samen met de Omgevingsdienst Regio Arnhem en de Omgevingsdienst Veluwe

IJssel een programma van eisen (PvE) op te stellen ten behoeve van een gezamenlijke aanbesteding. Dit traject is in januari 2019 gestart met het opstellen van het PvE.

Programma 4 – Ketentoezicht

Te bereiken effect

Vanuit het Rijk worden forse (inrichtings)eisen gesteld aan de Omgevingsdiensten wat betreft de aanpak van milieucriminaliteit (samenwerking met OM) en ketentoezicht. De noodzaak van een betere aanpak van deze twee (samenhangende) taakvelden wordt in Gelderland onderschreven. De partners in Gelderland hebben de ambitie uitgesproken om ketentoezicht in Gelderland zodanig vorm te geven dat minimaal wordt voldaan aan de KPMG-kwaliteitscriteria en dat de Gelderse uitvoering van ketentoezicht landelijk op de kaart staat.

Belangrijkste aandachtspunten

1. Zicht krijgen en houden op risicovolle ketens en malafide actoren in de ketens.
2. Maken van risicoanalyses en het stellen van prioriteiten in de aanpak.
3. Gericht nader onderzoek doen.
4. Kunnen optreden bij geground vermoeden, door handhaving malafide ketenactoren aan te pakken.
5. Dit alles in samenwerking met de zeven Gelderse OD's en de ketenpartners.

De voortgang 2018 is verlopen volgens planning. Als het gaat om tijd dan heeft er een lichte onderbesteding plaatsgevonden door vertrek van een medewerker. De vacature is 1 november weer ingevuld. Dat is niet ten koste gegaan van de resultaatsdoelstelling.

Financiën

Per programma is in het jaarverslag aangegeven of en in welke mate de doelstellingen uit de programmabegroting 2018 zijn gerealiseerd. De toelichting op de financiële afwijkingen is gegeven in de jaarrekening.

Het resultaat 2018 is als volgt opgebouwd:

Overzicht opbouw resultaat	Bedragen in €
1. VVGB onderbesteding	465.495 V
2. ODRN onderbesteding	166.019 V
3. Voorziening groot onderhoud J.S. de Jongplein	66.162 V
4. Vrijval restant reserve Doorlopende Kwaliteitsontwikkeling	28.087 V
5. Niet benutten pot onvoorzien	45.000 V
6. Resterend exploitatie-saldo	-66.517 N
Resultaat voor bestemming	704.246 V

Het positieve saldo 2018 wordt veroorzaakt door onderbesteding lumpsum bijdragen (VVGB en ODRN) en eenmalige voordelen. Het resterend exploitatie-saldo is € 66.517 negatief.

Ontwikkeling risico's

Bij de jaarrekening 2018 zijn de risico's als volgt geactualiseerd en gekwantificeerd:

Omschrijving	Kans-klasse	Bedrag	Kans	Risico
Tariefstijging inhuurkrachten	5	200.000	90%	180.000
Beschikbaarheid gekwalificeerd personeel	3	405.000	50%	202.500
Wegvallen subsidies	2	145.000	30%	43.500
Outputsturing	1	375.000	10%	37.500
Private kwaliteitsborging bouwtoezicht				PM
Bouwtaken West Betuwe				PM
Totaal geïdentificeerde risico's				463.500
Ongeïdentificeerde en kleine risico's	2	463.500	30%	139.050
Benodigd weerstandsvermogen				602.550

Het weerstandsvermogen valt met een ratio van 0,58 in de categorie F – Ruim onvoldoende. Daarom wordt er bij de resultaatbestemming 2018 een voorstel gedaan tot aanvulling van het weerstandsvermogen.

Resultaatbestemming 2018

Het rekeningresultaat over 2018 is € € 704.246. Voorgesteld wordt om:

1. Een bedrag van € 66.162 toe te voegen aan de bestemmingsreserve huisvesting, en het bouwkrediet hiermee te verhogen.
2. Een bedrag van € 254.101 toe te voegen aan de algemene bedrijfsreserve om het weerstandsvermogen op peil te brengen.
3. Het restant rekeningresultaat ter hoogte van € 383.983 uit te keren aan de deelnemers conform voorgestelde verdeling.

Hieronder wordt de afrekening per deelnemer gepresenteerd:

Afrekening deelnemers	teruggave VVGB	teruggave ODRN	afrekening overig	totaal teruggave
Gemeente Buren	€ 61.990	€ 27.181	€ -35.977	€ 53.194
Gemeente Culemborg	€ 26.812	€ 15.877	€ -22.327	€ 20.362
Gemeente Maasdriel	€ 24.530	€ 16.512	€ -28.234	€ 12.807
Gemeente Neder-Betuwe	€ 46.778	€ 18.123	€ -23.775	€ 41.126
Gemeente Tiel	€ 111.810	€ 11.213	€ -14.377	€ 108.646
<i>Gemeente Geldermalsen</i>	€ 26.241	€ 19.407	€ -27.045	€ 18.603
<i>Gemeente Lingewaal</i>	€ 12.740	€ 3.300	€ -5.575	€ 10.465
<i>Gemeente Neerijnen</i>	€ 13.691	€ 9.034	€ -14.499	€ 8.226
Gemeente West Betuwe (totaal)	€ 52.673	€ 31.741	€ -47.119	€ 37.295
Gemeente West Maas en Waal	€ 54.764	€ 18.767	€ -31.264	€ 42.266
Gemeente Zaltbommel	€ 86.139	€ 26.605	€ -37.370	€ 75.375
Provincie Gelderland	€ -	€ -	€ -7.088	€ -7.088
	€ 465.495	€ 166.019	€ -247.531	€ 383.983

Bijdrage t.b.v. bouwkrediet

Bij de aankoop van het pand J.S. de Jongplein van de Regio Rivierenland (RR) per eind 2018 is ook de aanwezige voorziening groot onderhoud van € 66.162 overgeheveld vanuit de RR naar de ODR. Omdat deze voorziening bestemd is voor de werkzaamheden die nu in de verbouwing worden uitgevoerd (o.a. reparatie dak), wordt voorgesteld om dit bedrag toe te voegen aan de reserve huisvesting en daarmee het bouwkrediet te wijzigen.

Aanvulling weerstandsvermogen

Op basis van de actuele risicoanalyse moet het weerstandsvermogen worden verhoogd. Bij de jaarrekening 2018 is de risicoanalyse geactualiseerd. De groei van inhuur en de stijgende tarieven betekenen een verhoogd risico voor de exploitatie van de ODR.

Teruggave VVGB

De onderbesteding op deze taak bedraagt € 465.495. In 2019 zal er een nieuw voorstel komen voor de structurele hoogte van VVGB lumpsum budget in relatie tot de wijziging van complexe handhaving die in 2019 wordt verwacht. De verdeelsleutel is gebaseerd op de historische inbreng (zoals verwerkt in de jaarrekening 2018).

Teruggave ODRN

De onderbesteding op deze taak bedraagt € 166.019. Bij de Berap 2019 wordt een voorstel gedaan voor een (verdere) structurele aframing van het budget. De verdeelsleutel is gebaseerd op de deelnemers bijdragen in de jaarrekening 2018.

Afrekening overig

Het restantbedrag van de resultaatbestemming 2018 wordt verdeeld op basis van de DVO-afname 2018 van de deelnemers. In het verleden vond deze verdeling plaats op basis van het percentage afname werkprogramma (groter of kleiner dan 100%), maar vanwege de overstap naar outputfinanciering wordt hiervoor nu de werkelijke DVO afname als basis genomen. In dit onderdeel staan bij alle deelnemers negatieve bedragen, aangezien hier de toevoegingen aan de bestemmingsreserve huisvesting en de algemene bedrijfsreserve onder vallen.

Begroting 2020 en meerjarenraming 2021 - 2023

Algemeen

Door het vaststellen van de begroting verleent het Algemeen Bestuur een mandaat aan de ODR voor het besteden van de in de begroting voorgestelde budgetten. Binnen de afspraken stelt deze begroting doelen voor de ODR met daarbij een scherp oog voor de (verwachte) ontwikkelingen omtrent dienstverlening, de fase waarin de ODR zich bevindt en de belangen van de deelnemers. Voor elk programma zijn in de begroting de belangrijkste doelen benoemd, de speerpunten van het beleid samen met indicatoren en de belangrijkste aandachtspunten.

Financieel resultaat

De programmabegroting laat een ontwikkeling zien van € 550.573. Dit is het gevolg van de ontwikkeling/indexaties van de loonsom en de prijzen.

De meerjarenbegroting 2021 – 2023 geeft overzicht van de ontwikkeling.

Bij de begroting is een meerjarenbegroting conform de voorschriften uit het BBV opgesteld. De meerjarenbegroting geeft een (structurele) doorkijk naar de ontwikkelingen van de begroting. De meerjarenbegroting is tegen constante prijzen opgesteld.

Belangrijkste ontwikkelingen

1. Vergunningverlening	2. Toezicht en handhaving
<p>Te bereiken effect De ODR stelt zich tot doel dat vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en dat meldingen worden beoordeeld op juistheid en volledigheid.</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tijdige en geïntegreerde vergunningen 2. Voldoen aan inhoudelijke kwaliteit 3. Bestuurlijke sturing op strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ambities 4. Uitvoeren afspraken met opdrachtgevers	<p>Te bereiken effect De ODR zet zich ervoor in om te komen tot een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal worden bevorderd.</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uitvoeren jaarprogramma's deelnemers en projecten ketentoezicht 2. Efficiënt proces van toezicht en handhaving 3. Toezichtsplannen en brancheanalyses als basis voor toezicht 4. Verbeteren professionaliteit toezichthouders 5. Piket neemt toe in belang 6. Meer strafrechtelijke aanpak, naast bestuurlijk bestraffend optreden
3. Advisering	4. Stelseltaken/Ketentoezicht
<p>Te bereiken effect De ODR stelt zich tot doel om adequaat advies te verstrekken op het gebied van bijvoorbeeld geluid, bodem, lucht, monumenten, archeologie en externe veiligheid aan de gemeenten en de provincie omtrent het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving.</p> <p>Daarnaast worden handhavingszaken en</p>	<p>Te bereiken effect Vanuit het Rijk worden – via de landelijke checklist - forse (inrichtings-)eisen gesteld aan de Omgevingsdiensten wat betreft de aanpak van milieucriminaliteit (samenwerking met OM) en ketentoezicht. De noodzaak van een betere aanpak van deze twee (samenhangende) taakvelden wordt in Gelderland onderschreven. De partners in Gelderland hebben de ambitie uitgesproken</p>

<p>bezwaar- en beroepszaken adequaat, volgens het regionale VTH beleid en binnen gestelde termijnen afgehandeld.</p>	<p>om ketentoezicht in Gelderland zodanig vorm te geven dat minimaal wordt voldaan aan de KPMG-kwaliteitscriteria en dat de Gelderse uitvoering van ketentoezicht landelijk op de kaart staat.</p>
<p>Op het gebied van ondersteuning worden administratieve processen uitgevoerd en wordt de informatievoorziening van de ODR beheerd en doorontwikkeld.</p>	<p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zicht krijgen en houden op risicovolle ketens en malafide actoren. Maken van risicoanalyses en het stellen van prioriteiten in de ketenaanpak bij asbest, verontreinigde grond, E-waste en synthetische drugs. 2. Gericht nader onderzoek doen naar risicobedrijven in de risicovolle ketens 3. Kunnen optreden bij geground vermoeden. Door handhaving malafide ketenactoren aanpakken. 4. Dit alles in samenwerking met de zeven OD's en de ketenpartners.
<p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Realiseren van de werkprogramma's. 2. Adviseren vanuit de 'omgevingswet gedachte. 3. Verbinding zoeken met opdrachtgevers en portefeuillehouders bij majeure en politiek gevoelige dossiers. 4. Door ontwikkelen van de informatiehuishouding en een informatiebeleidsplan opstellen. 	

Financiën

Per programma is in de begroting aangegeven wat we willen bereiken en wat we daar voor gaan doen. De toelichting op het financiële resultaat is opgenomen in de financiële begroting. De onderdelen van de begrotingsontwikkelingen zijn:

Omschrijving	Bedrag
A. Begrotingstotaal Berap '18	15.091.703
B. Ontwikkeling loonsom (4,2%)	501.894
C. Ontwikkeling prijs (1,7%)	48.679
Totaal structureel	15.642.276
D. Onttrekking reserves	33.705
Begrotingstotaal 2020	15.675.981

- A: Het begrotingstotaal 2020 na de structurele wijzigingen zoals opgenomen in de bestuursrapportage 2018, is de basis voor de begroting 2020.
- B: De huidige cao loopt tot eind 2018. Voor de indexatie 2020 zijn de lonen 2019 daarom geïndexeerd met het percentage van de loonvoet voor de sector overheid uit de jaarschijf 2020 van de septembercirculaire 2018. Deze index bedraagt 3,5%. Daarbij wordt de correctie op het percentage 2019 opgeteld van 0,7% (begroting 2019: 2,7% <> septembercirculaire 2018: 3,4%).
- C: Voor de prijzen is het percentage voor de netto materiële overheidsconsumptie gehanteerd op basis van de septembercirculaire 2018 gemeentefonds. Deze index bedraagt 1,5%. Daarbij wordt de correctie op het percentage 2019 opgeteld van 0,2% (begroting 2019: 1,4% <> septembercirculaire 2018: 1,6%).
- D: In het geraamde begrotingssaldo zijn elk jaar ook incidentele baten en lasten opgenomen. Voor een goed beeld van de begroting is het gewenst deze in beeld te brengen. In de begroting 2020 en meerjarenraming gaat het om afkoop PAO's (vallen in 15 jaar vrij) en onttrekking aan de reserve huisvesting.

Navolgende tabel geeft de bijdrage per deelnemer:

Deelnemersbijdrage	Begroting 2019 na wijziging	Begroting 2020
Gemeente Buren	2.135.122	2.213.635
Gemeente Culemborg	1.285.093	1.332.373
Gemeente Maasdriel	1.592.640	1.651.418
Gemeente Neder-Betuwe	1.509.395	1.565.189
Gemeente Tiel	907.575	941.081
Gemeente West Betuwe	2.923.465	3.031.150
Gemeente West Maas en Waal	1.735.372	1.799.280
Gemeente Zaltbommel	2.123.951	2.202.105
Provincie Gelderland	345.480	358.295
Bijdrage Omgevingsdiensten	385.889	400.029
Archeologie	43.848	43.848
Externe Veiligheid	103.873	103.873
Overige baten	-	-
Totaal	15.091.703	15.642.276

Aangezien de meeste werkplannen 2019 ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet zijn vastgesteld door de deelnemers, zijn alle werkplannen nog niet financieel verwerkt in de begroting. Dit gebeurt bij de berap 2019.

Ontwikkeling risico's

Bij het opstellen van de begroting 2020 en de jaarrekening 2018 zijn de risico's geactualiseerd. Zie hiervoor de toelichting op pagina 4 bij 'Ontwikkeling risico's'.